

Skoleudvalget vedtog Byraadet at gøre Indstilling til Skoledirektionen om, at der efter Sommerferien oprettes et nyt fast *Lærereembede* ved den ny Frederiksbjerg Skole, og, saafremt dette sanktioneres af Ministeriet, opslaa Embedet ledigt med sædvanlig Løn efter Skoleplanen.

Det tilføjes, at Ministeriet ifølge Skrivelse fra Skoledirektionen af 3die Juli har meddelt Samtykke til Lærereembedets Oprettelse.

(Se Mødet den 10de September.)

197 — 1903. I Anledning af et derom foreliggende af Skoleudvalget anbefalet Andragende vedtoges det at tilstaa Lærer *N. P. Jensen* ved Nørrebro's Byskole paa Grund af Sygdom fri Vikar for Tiden indtil Sommerferien.

203 — 1903. Efter Andragende fra Overlægen paa *Kommunehospitalet* bevilgedes der ham Rejsetilladelse i 3 Uger fra den 22de Juni.

Mødet den 2den Juli 1903.

I Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse lededes Forhandlingerne af Bankdirektør *Nørgaard* i Henhold til Amtets Konstitution af 17de Juni.

271 — 1901. Fra Arkitekterne *Ludvigsen* og *Hansen* var modtaget Grundplanerne for Opførelsen af det ny Ting- og Arresthus.

Det vedtoges at bemyndige Byggeudvalget til med Forbehold af Justitsministeriets Approbation af Planerne at fremme Byggeforetagendet paa Grundlag af disse.

(Se Mødet den 28de Maj og 20de August.)

7³ — 1903. I Skrivelse af 3die f. M. havde 3die Dragonregiment indstillet, at Kasernedepotet i Skolekasernens 1ste Etage henflyttes til Eskadronkasernens Kælderetage,

og det derved frigjorte Lokale indrettes til Kvarter for en ugift Underofficer til Erstatning for det Underofficerskvarter, som man ifjor (se Forhdl. 1902, S. 217) havde disponeret over til Indretning af en Lægestue paa Rytterkasernen.

Efter Indstilling af Indkvarteringskommissionen vedtog man at samtykke i, at den foreslaaede Forandring, der kun vilde medføre en ringe Udgift for Kommunen, foretoges under Forudsætning af, at Regimentet tilvejebringer Forplejningskorpsets Samtykke, og Byraadet erholder Indenrigsministeriets Tilladelse til Forandringen.

Ministeriets Samtykke blev senere meddelt i Skrivelse til Amtet af 29de September d. A.

7⁴ — 1903. I Skrivelse af 10de f. M. havde Dragonregimentet ligeledes andraget om, at et Strølseskur paa Rytterkasernen maatte omdannes til Nødstald for 9 Heste, hvortil der ved forskellige Lejligheder havde vist sig Trang.

Efter Indkvarteringskommissionens Indstilling vedtog Byraadet med Forbehold af Indenrigsministeriets Samtykke og paa Betingelse af, at Regimentet erhvervede Forplejningskorpsets Sanktion, at lade den ønskede Foranstaltning udføre til næste Aar og optage den hertil kalkulerede Udgift, 300 Kr., paa Budgettet for 1904.

Det tilføjes, at Ministeriets Samtykke til Udgiftens Forrentning paa sædvanlig Maade senere blev meddelt i Skrivelse til Amtet af 23de Oktober.

16⁵ — 1903. Fra den tidligere Indehaver af Østbanehotellet forelaa Andragende om Eftergivelse af Brændevinsafgiften for Januar Kvartal d. A., idet han ved Forretningens Overdragelse i November f. A. havde forsømt at opsiges sin Ret til Brændevinsudskænkning, og Afgiften for nævnte Kvartal var betalt af hans Efterfølger.

I Betragtning af, at Brændevinsafgiften af Forretningen for det ommeldte Kvartal ifølge Erklæring fra Kæmnerkontoret var betalt, vedtog man at fritage Andrageren for Kommunens Andel i den ham paahvilende Afgift for Januar Kvartal d. A.

114 — 1903. I Mødet den 23de April forelaa med Brolægningsudvalgets Erklæring et Andragende fra Grundejerne i Dannebrogsgade og Kroghsgade om, at Gaderne maatte blive ombrolagte i indeværende Aar, overensstemmende med den ved Kunstvejdistriktets Indlemmelse i 1898 af Kommunen overtagne Forpligtelse (se Forhdl. 1898, S. 86.) — I nævnte Møde blev Sagen paany overgivet Udvalget til nærmere Forhandling med Grundejerne om en Ordning, hvorved Distriktet allerede nu underkastede sig Sundhedsvedtægten for Købstaden, samt om Kroghsgades Forlængelse ud til Boulevarden.

Efter at saadan Forhandling havde fundet Sted, forelaa nu følgende Beretning fra Udvalget:

»Foranlediget ved Byraadets Opfordring til Udvalget for Brolægning m. m. om at optage en Forhandling med Grundejerne i Kunstvejdistriktet om dette Distrikts Indlemmelse under Sundhedsvedtægten samt om Krogsgades Forlængelse ud til Ingerslevs Allé skal først bemærkes, at Byens Forpligtelse til at brolægge dette Distrikt allerede i indeværende Aar omfatter tilige Krogsgade i sin fulde Længde indtil Kommunens Grund, hvorimod Byen ingen Forpligtelse har paataget sig angaaende denne Gades Forlængelse ud til Ingerslevs Allé.

Som tidligere oplyst andrager Udgiften til Brolægning af Distriktet i den Udstrækning, som Forpligtelsen rummer, et Beløb, stort 16,000 Kr.

Der havde været afholdt forskellige Møder med Grundejerne saavel angaaende Indlemmelsen under Sundhedsvedtægten som angaaende Krogsgades Forlængelse, og Resultatet af disse Forhandlinger er, at samtlige Grundejere er villige til at indgaa under Sundhedsvedtægten med Undtagelse af Slagter *Franck* og Slagter *Henriksen*.

Slagter Frank er dog villig til at indordne sig under Vedtægten, mod at han erholder Façaderet mod

Lundingsgade ca. 50 løb. Alen, samt erholder et kontant Beløb udbetalt, stort 1500 Kr.

Slagter Henriksen vil ikke afgive bindende Erklæring, forinden Udvalget erholder Mandat til Afslutning, men han har nævnt som sin Fordring for at indordne sig under Vedtægten et kontant Beløb, stort 5000 Kr., idet han dog samtidig stiller som Betingelse, at Sundhedskommissionen giver ham Tilladelse til at benytte sin nuværende Pølsefabrik uden nævneværdige Forandringer.

Forlængelsen af Kroghsgade til Ingerslevs Allé — en Strækning af 50 Alen — vil medføre en Bekostning til Brolægning m. m. af 2000 Kr.

Gennemførelsen af Sundhedsvedtægten i Kunstvejdistriktet samt Kroghsgades Forlængelse vil altsaa tilsammen koste i kontante Penge 8500 Kr.

Grundejerne i Dannebrogsgade og Kroghsgade have været opfordrede til at indsamle Bidrag blandt Grundejerne i Distriktet til Gennemførelse af Sundhedsvedtægten samt til Kroghsgades Forlængelse, og er der i den Anledning tegnet i alt et Beløb, stort. . 2325 Kr. saaledes at der tilbage bliver en Rest. 6175 Kr.

Foruden dette Beløb maa Kommunen afstaa den fornødne Grund til Kroghsgades Forlængelse, ca. 50 □-Alen, men opnaar samtidig en Facadelængde i Kroghsgade, stor 50 løb. Alen.

Det skal bemærkes, at der blandt Beboerne er et meget stærkt Ønske om at opnaa denne Gades Forlængelse, men Grundejerne ere ubemidlede og erklære ikke at kunne afse større Beløb end de paa Listen opførte.

Der har tillige været ført Forhandling med Ejerne af Ejendommene ved Lundingsgade, d'Hrr. Muremester *Christensen* og Entreprenør *H. Jensen*. Disse ere dog for Tiden af økonomiske Grunde ikke i Stand til at kunne afkøbe sig Façaderet af Kommunen.

Angaaende Gadens Profil da have Planerne været

forelagte Grundejerne og vundet deres Bifald. — Planen gaar ud paa at gennemføre Dannebrogsgade med ca. 12 Alens Bredde fri Kørebane og lade Fortougene være smalle, indtil Bygningerne efterhaanden rykke tilbage.

Udvalget udbeder sig herefter Tilladelse til eventuelt paa dette Grundlag at føre Sagen til Afslutning.«

Herefter fandt Byraadet ikke Anledning til for Tiden at foretage videre til Distriktets Inddragelse under Sundhedsvedtægten, og Brolægningsudvalget blev bemyndiget til at paabegynde Gadernes Ombrolægning, foreløbig først Dannebrogsgade, idet Spørgsmaalet om Kroghsgades Fortsættelse til Boulevarden udsattes til senere Beslutning.

(Se Mødet den 24de September og Nr. 342 — 1903 12te November d. A.)

125 — 1903. I Mødet den 16de April forelaa følgende Indstilling fra Havneudvalget af 31te Marts angaaende Ændringer i de reglementariske Bestemmelser for Skibe med brandfarlige Vædske ombord som Last:

»Da mindre Kvantiteter af Benzin, Nafta og lignende meget brandfarlige Vædske i den senere Tid jævnlig i Jernbeholdere medbringes af mere eller mindre regelmæssigt indkommende Dampskibe enten for at opløses til Brug i Byen eller for at forblive ombord og føres videre til anden Havn, og da en udtagen Prøve af noget saaledes indført Benzin befandtes at udvikle brændbare Damp ved en Temperatur, der ligger under 10° C. og saaledes, ifølge de gældende reglementariske Bestemmelser af 23de Januar 1899 for Skibe med brandfarlige Vædske ombord som Last, overhovedet ikke maatte være indkommen i Havnen, har Havneudvalget, i Erkendelsen af det uheldige i saaledes helt at hindre Indførsel af en i Byen benyttet Artikel eller de regelmæssige Dampskibe i at medføre mindre Partier til andre Havne paa deres Rute, over-

vejet Betimeligheden af i den Anledning at foranledige Forandringer i de reglementariske Bestemmelser. Efter at Brandkommissionen under 4de d. M. har erklæret at kunne tiltræde de foreslaaede Forandringer, tillader Havneudvalget sig at henstille til det ærede Byraad om at indhente Ministeriet for offentlige Arbejders Approbation paa, at de reglementariske Bestemmelser af 23de Januar 1899 forandres som følger:

§ 1 omredigeres til:

»Intet Skib, der fører større Mængder af *uraffineret* Stenolie eller anden lige saa brandfarlig Vædske, der kan henregnes under Klasse Bi Justitsministeriets Bekendtgørelse af 4de Juni 1891 og altsaa afgiver antændelige Dampe ved en lavere Temperatur end 40 Grader Celsius, maa indgaa i Aarhus Havn. Losning og Ladning af saadanne Skibe skal foretages paa Rheden, saaledes som Havneudvalget nærmere foreskriver, og saaledes at ingen Lægter paa én Gang fører mere end 16 Tønder eller Jernbeholdere fra eller til Skibet, og at de følgende for Skibe givne Regler ogsaa gælde Lægterne.

Skibe, som kun medføre indtil 16 Tønder eller Jernbeholdere med saadan Vædske, enten disse skulle udlosses eller de indlades eller de forblive ombord for at føres videre, kunne indgaa i Havnen under nøje Overholdelse af de i § 6 og §§ 8—12 givne Regler.

Under særegne Forhold kan Havneudvalget give Tilladelse til, at Skibe, der medføre mere end 16 Tønder eller Jernbeholdere —, dog kun naar disse udgøre en mindre Del af Skibets Ladning —, indgaa i Havnen. Men de skulle da henlægges ved det yderste Stykke af Søndre Moles Forlængelse, indtil de dér have oplosset saa mange af disse Tønder eller Jernbeholdere, at der forbliver højst 16 ombord, og der skal, saa længe der paa eller ved Molen henligger noget af Vædsken, for Skibets

Regning holdes Brandvagt derved. I øvrigt ere disse Skibe underkastede de i §§ 5—6 og §§ 8—12 givne Regler.«

Der foretages i Henhold hertil følgende Tekstforandringer i andre §§:

- § 5. »De under §§ 3 og 4« ændres til »De i sidste Stykke af § 1 og de under §§ 3 og 4«.
- § 6. »Partier paa indtil 16 Tønder af de i § 2« ændres til: »Partier paa indtil 16 Tønder eller Jernbeholdere af de i §§ 1 eller 2«.
- § 7. Efter »flere end 16 Tønder« føjes »af de i § 2 nævnte brandfarlige Vædsker«.
- § 8. »Alle Skibe, der føre de i § 2« ændres til »Alle Skibe, der føre de i § 1 næstsidste og sidste Stykke eller de i § 2«.

I nævnte Møde blev Sagen efter Anmodning af Formanden for Gasværksudvalget udsat i Anledning af Spørgsmaalet om mulige Lempelser for Skibe, der losse Olie til Fremstilling af Vandgas.

Herefter var der fra Havneudvalget under 30te April modtaget følgende Skrivelse:

»Efter at der, foranlediget ved Havneudvalgets Skrivelse af 31te f. M. til det ærede Byraad angaaende nogle foreslaaede Forandringer i de reglementariske Bestemmelser af 23de Januar 1899 for Skibe med brandfarlige Vædsker ombord som Last, fra Udvalget for Gas- og Elektricitetsværket er fremkommet Anmodning om Lempelser med Hensyn til Reglerne for Losning af Olie til Gasværket til Carburering af Vandgas, hvilken Olie angives ikke at afgive antændelige Dampe ved mindre end 115° C., skal Havneudvalget for at imødekomme denne Anmodning tillade sig at foreslaa, at Tankskibe, med saadan til Gasværket bestemt Olie ombord, i Stedet for at henlægges ved den yderste Ende af den søndre Moles Forlængelse, faa Tilladelse til at indgaa til den for Petroleumstøndegods bestemte

Anlægsplads ved Søndre Mole indenfor Lods- og Toldvaghuset, saa at der kun fra en paa dette Sted anbragt Brønd bliver at lægge Rørledning til Gasværket.

Foruden de i Skrivelse af 31te f. M. foreslaaede Ændringer i de reglementariske Bestemmelser tillader man sig derfor at henstille, om der af Ministeriet for offentlige Arbejder maa blive indhentet Approbation paa, at:

§ 3. Skibe, der føre Vædsken i dertil indrettede Beholdere, *Tanks*, henvises til den yderste Ende af den Søndre Moles Forlængelse, umiddelbart indenfor det yderste røde Fyr, eller til den sydvestlige Side af den nordre Mole, o. s. v.

ændres til:

§ 3. »Skibe, der føre Vædsken i dertil indrettede Beholdere, *Tanks*, henvises, for saa vidt Ladningen er Olie til Aarhus Gasværk til Carburering af Vandgas, til den yderste Del af den udvidede Søndre Mole, noget indenfor det inderste røde Fyr, og ellers til den sydvestlige Side af Nordre Mole«, o. s. v.

For at fuldstændiggøre de reglementariske Bestemmelser tillader man sig endelig at henstille, om der samtidig med disse Forandringer maa blive søgt Approbation paa følgende ved Forholdene nødvendiggjorte Tilføjelser til § 11:

3die Linie f. o. efter	»under Losning«	tilføjes »eller Ladning«,
5te	» - - »	»at have Lys« tilføjes »og Ild paa Kabyssen«,
6te	» - - »	»Modtagelsesstedet« tilføjes »og for at opvarme Kahytter og Lukaf med Damp eller varmt Vand eller lignende«.

I Anledning af denne Skrivelse, der havde været tilstillet Gasværksudvalget til Erklæring, havde dette under 2den f. M. indstillet, at Reglementet affattedes saaledes, at

Skibe, der medførte Olie til Gasværket, skulde kunne lægge til indenfor Afsatsen paa Søndre Mole lige overfor Midtermolen og derfra indpumpe Olien til Gasværket, hvorved der vilde spares en ret betydelig Udgift til Sugeledning længere ud til den nu foreslaaede Anlægsplads. For øvrigt oplystes det, at den af Gasværket benyttede Olie ikke afgav antændelige Dampe ved lavere Temperatur end 115 ° C.

Da Havneudvalget imidlertid i Erklæring af 22de f. M. henholdt sig til sin Skrivelse af 30te April og ikke turde foreslaa yderligere Lempelser, vedtog Byraadet at indstille de dér anførte Ændringer til Ministeriets Approbation, hvorefter der under 4de d. M. blev tilskrevet Ministeriet for offentlige Arbejder overensstemmende hermed.

(Se Mødet den 11te Februar 1904.)

160 — 1903. Til Efterretning forelaa en Fortegnelse over de af *Overligningskommissionen* foretagne Nedsættelse i Skatteligningen for indeværende Aar, hvorefter det samlede Skattebeløb forringes med 20790 Kr. 82 Ø.

187 — 1903 m. fl. Efter Indstilling af Udvalget for Andragende, vedtog man at anbefale følgende Andragender om Meddelelse af dansk Indfødsret nemlig fra *Valdemar Düring Laursen*, ugift *Fauna Hansen*, ugift *Ella Hansen*, *Emil Alexander Brass*, *Orla Hansson (Forsberg)*.

185 og 189 — 1903. To Andragender fra Elektrotekniker *Heinrich Wulff* og Kommiss *Ludvig J. J. Henriksen* om Fuldmyndighedsbevilling fandt Byraadet efter derom foreliggende Erklæring fra Udvalget for Andragender ikke Anledning til at anbefale.

191 — 1903. Fra »Aarhus Aktie-Damp-Save- og Høvlværk« var modtaget et Andragende om, at de Veje, der ere projekterede omkring de ved Købekontrakt af 22de Februar 1900 solgte Arealer ved Randers Landevej, nu i Henhold til § 3 i Kontrakten maatte blive anlagte ved

Kommunens Foranstaltning. (Se Forhdl. 1900, S. 78, og Till. Side 8.)

Da de ønskede Veje ikke foreløbig vare af Betydning for Kommunen, og Kontrakten ikke indeholder nogen Bestemmelse om, naar de skulle anlægges, vedtog man at svare, at man ikke for Tiden fandt Anledning til at lade de ommeldte Vejanlæg bringe til Udførelse.

103 — 1903. I Anledning af et Andragende fra Beboere i Nygade om Ombrolægning af Gaden fra Nr. 30 til Frue Kirkeplads vedtog Byraadet at optage dette Arbejde paa Brolægningsvæsenets Budget for det kommende Aar.

195 — 1903. Et Andragende fra Ejeren af Ejendommen Nr. 46 paa Trøjborgvej om Tilladelse til at maatte bibeholde en udvendig Trappe, der var anbragt med et Fremspring fra Byggelinien af 11 Tommer ud over det tilladelige, blev overensstemmende med Brolægningsudvalgets Forslag bevilget paa Betingelse af, at Andrageren ved Deklaration, der paa hans Bekostning bliver at tinglyse paa Ejendommen, forpligter sig og senere Ejere af denne til, naar Byraadet maatte forlange det, at ændre den nævnte Trappe saa vel som en Køkkentrappenedgang, der springer $1\frac{1}{2}$ Tomme for langt frem, overensstemmende med Bygningsvedtægtens Bestemmelser.

199 — 1903. Under 14de f. M. havde Bestyrelsen for Hammel—Aarhus Jernbanen anmodet Byraadet om at forhøje Kommunens Aktiebeløb med 22 pCt. eller 18,700 Kr. paa Grund af forskellige Overskridelser ved Baneanlægget til samlet Beløb af 389,000 Kr.

Da Byraadet forment at have Regreskrav paa Jernbanen for en Del af den Erstatning, Kommunen ved Voldgiftskendelsen af 20de—22de Maj var tilpligtet at udrede til Entreprenørerne, der havde udført Kildevandsledningen til Vandværket (se Side 122), vedtog man, forinden endelig Beslutning toges med Hensyn til det foreliggende Andragende, at indhente en Udtalelse fra Højesteretssagfører

Shaw om, hvilken Udsigt Kommunen havde til at gennemføre en saadan Fordring overfor Jernbaneselskabet.

(Se Mødet den 28de Januar 1904.)

212 — 1903. Efter Indstilling af Skoleudvalget vedtog man at bevilge Timelærerinde Frk. *Thomasine Horn* Vikarhjælp paa Grund af Sygdom for Tiden fra medio Maj til Sommerferien, saaledes, at der tilstaas hende fuld Vikarløn for den første og halv Vikarløn for den anden af de to Maaneder, i hvilken hun mente at kunne paatage sig halv Dags Gerning, idet man forventer, at Skolefonden paa sædvanlig Maade tager Del i Udgiften.

215 — 1903. Der bevilgedes Kæmneren Rejsetilladelse i 3 Uger fra 3die d. M. at regne paa Betingelse af, at Assistent *Jensen* paa hans Ansvar midlertidig varetager Kæmnerforretningerne.

216 — 1903. Efter Indstilling af Udvalget for Bygninger og Inventar blev Leveringen af Brændsel til Kommunens Forbrug i Vinteren 1903—04 efter afholdt Licitation overdraget nedennævnte:

Kul og Bøgebrænde til *Hans Broge & Co.*,

Fyrreplankeender til *Fr. Langermann & Co.*,

Tørv til *M. Larsen*.

Spørgsmaalet om Cindersleverancen til Kommunehospitalet udsattes til senere Afgørelse, idet Gasværksudvalget ønskede Forsøg anstillede med de paa Værket tilvirkede Cinders.

217 — 1903. Efter Indstilling af Udvalgene for Vandværket og Slagtehuset blev Leverancen af Dampkul til disse i Henhold til afholdt Licitation overdraget *Aarhus Kulkompagni* for 93 Øre pr. 100 Pd. til Vandværket og 99 Øre til Slagtehuset.